

Inhaj vsek dan razen ne-
delj in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XV.

Cena lista
je \$5.00.

Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 25. januarja (Jan. 25) 1922.

Subscription \$5.00
Yearly.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.

Telephone: Lawndale 4632.

STEV.—NUMBER 2

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ŠTEVILLO BREZPOSELNH DELAVEV SE POMNOŽI.

BREZ GOSPODARSKE VPO-
STAVITVE SE NE MORE
ZBOLJŠATI GOSPODAR-
SKI POLOŽAJ V AME-
RIKI.

Kolikor tačja bo butara militari-
zma v Evropi, toliko slabiji bo
gospodarski položaj.

Washington, D. C. (Federated
Press, Laurence Todd). — Kmalu bo že več milijonov delavev v Ameriki brez dela, ker je konferenca v Washingtonu ponesrečila zaradi slabosti Hardingevo administracije.

Tajnik Hughes in predsedniku ni posrečilo, da pripravita Francijo in Japansko za znižanje oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja. To pomeni, da Hardingevo administracija ne bo znižala militaristične butare, ki tlači vse dežele, in da je ravno tako ponesrečila pri započetju gibanja, ki naj zniža to butaro in pospešuje mir v gospodarsko rehabilitacijo Evrope. Ako se Evropa gospodarsko ne vpostavi, tedaj se ameriške gospodarske razmere ne morejo zboljšati. Naročno, kajti razmere doma se bodo poslabšale, ker tovarne ne obratujejo, cene padajo in prihranki pa pohajajo.

Kljub temu, da je mr. Hughes optimističen, se zdi, ako se vpoštovajo pripombe in opazke tujezemskih delegatov glede bodočnosti Evrope, posebno pa konference v Genovi, je položaj obupen.

Neki najbolje informirani tujezemci, ki je tukaj, izjavlja, da je konferenca v Genovi, ako bo obdržana, obojenja, da ponevreči. Francija se zopet nahaja v rokah imperijalističnih militaristov, ki so pripravljeni marširati v ruhrsko pokrajinu ali pa zasesti velik del Nemčije, da zasežejo veliko materiala in se tako naplačajo za odškodino, ki se ima izplačati to leto. V Genovi bodo Francoze predložili ultimat:

"Versaillska pogodba se izvede do zadnje črke. Nemčija naj pla-

ča!"

Britanija in Italija ne moreta nadkriliti Francije in Japanske, kateri podpirajo Poljska, Rumunsko, Jugoslavijo in Čehoslovakijsko.

kadar pride na dnevni red vprašanje Rusije. Elementi v britiski politiki, ki so naklonjeni sodelovanju z Nemčijo in Rusijo, niso

dosti močni, ker je politika ameriške administracije sovražna britsko-nemškemu komercjalnemu razvoju ruskega bogastva.

Harding in Hoover ne postaneta prijatelja Rusije in privilija ne hosta Britaniji in Nemčiji, da žanjeta od njenega neprrijateljstva do Rusije. Stališče nemških tovarnarjev napram Rusiji se ne bo spremenilo zaradi tega, z delom ne bodo pričeli v britskih tovarnah in trgovin med Britanijo in Ameriko ne bo pričela evesti, pa tudi oživljenja trgovine ne bo v Združenih državah. Protiruska politika v državnem departmaju, združena z nejveljivo Hardinga do zahteve za zavrnitev versaillske pogodbe, puščata Evropo v revščini še za eno leto in povečujeta lakoto in revščino milijonov brezposelnih delavev.

Ce bi predsednik Harding po-

dal na konferenco v Genovo za-

stoppnika s poslanico — "zavrnite

vosačke proračune, ako hočete,

da v kolobarimo vaša ameriška

HUGHES JE PROTI GENOVSKI KONFERENCI.

Harding se pa strinja z njo. — Taka je govorica med senatorji.

RUSIJA PREDLOŽI VELIK RA- ČUN ZA ODŠKODNINO.

Washington, D. C. — V senatnih krogih se širi govorica, da je med predsednikom Hardingom in državnim tajnikom Hughesom ne sporazum zaradi ekonomski konferenca v Genovi. Senatorji, ki so proti prisostvovanju Amerike na genovski konferenci toliko časa dokler Francija ne zniža svojega vojnega proračuna in dokler se ne "spremene razmere" v Rusiji, pravijo, da je Hughes proti konferenci, Harding pa za njo.

To se je pokazalo dne 8. januarja, ko je Harding konferiral s Hughesom in senatorjem Lodgem o vabilu na genovsko konferenco. Kot se govorji, ni Harding omenil ničesar pozitivnega, namignil pa je, da želi, da Združene države prejejo delež s popolnimi oblastili. Nasprotov pa je Hughes priporočal, da se Amerika ne udeleži konference dokler Francija ne zniža svojega vojnega proračuna in Rusija ne demobilizira svoje rdeče armade in da zagotovilo, da je zmožna obdržati stabilno viadlo.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da prisili militaristične vlade, da atopijo v vrsto, ako bi prijateljsko pomilila svojo desnico ruski republike in trdno zahtevala, da se Japanska umakne iz Kitajske.

Moskva, 24. jan. — Boljševiški delegatje na genovski konferenci predloži ententi in Združenim državam visok račun za povračilo skode, katero je trpel in še danes tripi Rusija vsled intervencij v Sibiriji, na jugu, zapadu in severu. Veliko število večjakov je na delu v Moskvi že več ko mesec dni s pripravljanjem dokumentov in zbiranjem evidence, na podlagi katerih bo Sovjetska Rusija tirjala odškodnino za upoštevanje njenih pokrajij, katerega so zakrivile bele armade Kolčaka, Čehoslovakov, ekspedicije v Arhangelsku in Sibiriji, čete Denikina, Judeniča, Vrangelja in Simona Petljure. Vse te ekspedicije in ofenzive so direktno vršili ali nedirektno podpirali zaveznički.

Ameriški tajnik Hughes in predsednik nista celo storili prvih korakov, da se zavrije versaillska pogodba, na kateri sponzor varnost evropskih in azijatskih milit. političarjev. Washingtomska konferenca ni izvedla resnega znižanja mornarskih brodov in ni dosegla znižanja oboroževanja na suhem. To se je zgodilo, ker ni administracija imela volje, da

INFLUENCA RAZSJA V VATIKANU.

čov nekaj je tudi zbolel in dva gardisti sta umrli.

Im, 24. jan. — Epidemija inces, ki je pohrala papeža Benedita, — sprva je bilo poročeno, da je umri za plučnico — u- da tudi druge prebivalec Vatikan (papeževa palača). Papežev marki Della Chiesa, ki je bil Benedikta pred smrtjo, se je našel bolezni in zdaj leži v bolnici. Zbolelo je tudi švicarskih gardistov v Vatikanu in dva sta že umrli.

Battistini, vatkanski zdrav-

je posil vse bolnike v bolniš-

ci sv. Marte, ki se nahaja na

znanem teritoriju.

kor kardinalov, ki ima izvoliti

vga papeža, se sestane 2. fe-

bruarja.

VASKA OPERA DOBILA TRI MILJONE.

New York, N. Y. — Mary Gar- rick, vynateljica čikaške opere, da sta Sarold F. McCormick in Edith Rockefeller McCormick dala operi v podporo \$3,260. od leta 1911. Zanaprej hosta delovala po tisoč na leto.

UKA OGLEKA IMA ZDAJ VEČJE ŽEPE.

allet, III. — Policia je tukaj na najnovejšo modo v mo- telovnikih, ko je bil arretiran Wood Lee. Mož je imel na sebi trik s širimi žepi v velikosti "steklenice in vsi žepi" — polni.

je Italija skenila mir s papežem?

Im, 24. jan. — Italijanski ju- del minister Rodine je včeraj ustil papeževega državnega taj- ka Gasparrija in mu v imenu italanske vlade izrekel sožalje smrti papeža Benedikta. Tukaj se je prvič od leta 1870. na Garibaldijeva čete okupirale, da je predstavnik italijanske vlade stopil v Vatikan. Valedo se smatra, da je Italija kon- sovetično vojno s papeštvom, trajala zadnjih 50 let.

Težko nova stranka.

New York, N. Y. — Nova "Workers' Party of America," ki je ustanovila pred enim mesecem s sedežem v New Yorku in se bi rada bila "postavna stranka" ameriške komunistične stranke, je naletela na težave. Članina eksektive komunistične stranke je nastopila proti novi strani. Manjšina je razposlala vladnim organizacijam okrožja, v kateri napad "Workers Party", če da ni komunistična, se ne drži zmanj 21. točka internacionale in vseled tega neko komunisti imeti z njo enega opravka.

Habsburšani spot strajo?

Belgrad, Jugoslavija, 23. jan. — minister vnarjenih zadev Ničič je poročal, da je mala ententa s strankijo Ograka, naj se čuva nove gibanja Habsburšanov, ki se je postali aktivni v Švici od leta 1848. Se je bila Žita vrnila za par ali z Madeiro. V Jugoslaviji se je zadnje dni raznesla vest, da Žita ameravata zoper priti na Ograko.

500,000 v armadi indijskih pro- stovoljev.

Washington, D. C. — Sallendra L. Ghose, direktor Ameriške komisije za dosegno sognovljanje v Indiji, poroča, da se je v prejšnjem letu vpisalo 180,000 novih pro- stovoljev v armado indijskih na- sionalistov. Armada, ki se tajno radi v okrožju in katero so Anglezi postavili izven zakona, šteje 1,400,000 mož. Med naj- nujnimi prostovoljev je tudi 11,000 indijcev, ki služijo v britski ar- madi.

Pretep v ogrski zbornici.

Budapest, 24. jan. — Monar- histi in liberalne poslane v ogrski skupščini so uprizorili bitko v zbornici. Poslane so mahali drug do drugem s palicami in metalni vratnik. Posebno agrarci so se izvdušeno zaletavali v monarhi- ce. Debata o položaju na Bur- gen in kritika zoper regenta Kortija je izvalo bitko. Ministrski predsednik Bethlen je zaklju- cil shorovanje skupščine.

6,000 BUŠLJEV ŽITA ZA RUSIJO.

Položica je že odpisana.

Washington, D. C. — Tajnik Hoover poroča, da je bilo poslanih tri miljone bušljev žita in Rusijo, od kar je kongres osvojil za skupaj, da se da \$20,000,000 za odpravo v Rusijo. Dodal je, da žito zdaj nakladajo še na osemnajst ladij, ki odpinajo v treh do dvajsetih dneh. Na teh ladijah bo našloženega zoper več kot miljone bušljev žita.

Po izjavni tajnik Hooverja zna- sajo dozdaj stroški za nakup in transportacijo žita dvajset milijonov dolarjev, tako da ostane še osem milijonov dolarjev za na- daljnino odpomoč.

V Rusiji ni več mesta za verske humbugarje.

Reval, Estonia, 24. jan. — Pe- trogradski listi poročajo, da so sovjetske oblasti hitro zaključile kariero nekega meniga, ki se je nazval "drugega odrešenika" in je menda hotel posnemati notori- nega Rasputina. Menig z imenom Vladimir Tarabajev je blizu Pe- trograda odpril svojo lastno cerkev in pridigal ljudem, da more ozdraviti vsakega bolnika in de- lati druge čudež. Menig je takoj imel na svoji strani precej kmetov, katerim tudi revolucija ni se odprla oči. Posebno ženske so ga radi imelo v njegova "cerkev" v obliki, kolibe je bila vedno na- glašena z nežnim spolom. Tarabajev je odbral nekaj krasotie in jih imenoval svoje "angeli," ki so stanovali z njim v kolibi. So- vjetske oblasti so pa naredile kratek proces s humbugarjem. Zapri- so ga za tri leta in štiri mesece v ječo, v kateri zdaj lahko premi- šljuje o minljivosti dobe Rasputi- nov.

Eni počaste Edisona.

Moskva, 24. jan. — V tehničkih kolah in delavskih klubih v Moskvi, Petrogradu in drugih mestih Rusije se delajo priprave za pro- slavo 75-letnega rojstnega dne Thomasa E. Edisona. Na progra- mu so predavanja o življenju in delu velikega ameriškega iznajde- tja in razvite električnih in drugih Edisonovih iznajdb. Edison je zelo popularen v Sovjeti Rusiji.

"Izvestja" so danes prinesla nov članek, ki hvali Ameriško po- močno upravo. Članek piše o "visokem humanitarizmu naših nenebenih ameriških prijateljev, ki so prisluhili Rusiji na pomoč ob času njene katastrofe." Članek dokazuje, da oficijele Sovjet- ske Rusije spreminja stalno na- pram Ameriki. Rusi so mnenja, da je Amerika voditeljica kapitalističnega sveta, in ker je zdaj pri- ala perijoda premirja in kompro- misov s kapitalizmom, je dobro, da si sovjetti pridobave prijateljstvo zapadne republike.

Kongres daljnoveščnih narodov v Moskvi.

Moskva, 23. jan. — Kongres za- stopalnik petih potlačenih ljud- stav na dalnjem vzhodu je bil včeraj otvoren v Moskvi. Navzoči so delegati iz Japonske, Kitajske, Koreje, Mongolije in Vzhodno- sibirsko republike. Indija in iz- lamske dežele niso zastopane.

Izreden arhiki pevski talent.

Dunaj, 24. jan. — Avstrijska zveza za eksperimentno fonetiko javila, da je odkrila pravo pevsko čudo v mladem Srbu, ki se piše Mihail Djordževič Prita. Profes- sor Leopold Rethel z dunajske univerze, znamenit laringolog, ki je poiskoval omenjenega pevca, pravi da lahko pojde pet oktav. Ta redki pevec doseže kontra F z dvainštiridesetimi vibracijami in potem gre njegovglas brez preloma in polnem tonu skozi bariton in tenor gori do sopранa, kjer zade- ve visoki A s 1740 vibracijami na sekundo. S tem Prita poseka glasovitega pevca Pattija, čigar glas ne more iti čez G. — Prita namerava obiskati Ameriko v kratkem času.

Konstantin namerava abdicirati.

Atene, Grčka, 24. jan. — Tu se poroča, da je kralj Konstantin poznal, da normalnih odnosov med Grčijo in entoto ne bo toliko časa dokler se on ne odpove pre- stolu. Iz tega razloga je sklenil, da knalu naznani svojo odpoved in prepriči prestol svojemu sinu Juriju.

ZASTOPNIKI ŽELEZNIČARJEV SO ODKLONILI ZNÍŽANJE MEZDE.

washingtonska konferenco glede brezposelnosti, ki ni storila niče- sar za olajšanje tega zla.

Rudarji apelirajo za pomoč. 45,000 rudarjev na centralnem premogovnem polju v Pennsylva- nijski je poslalo peticijo na pred- sednika in kongres, prosič pomoč, ker se nahajajo v slabem polo- žaju zaradi brezposelnosti. Socia- listični kongresni London je na- to predložil rezolucijo, da kon- gres uvede preiskavo z ozirom na razmere, v katerih žive rudarji v Ameriki.

Delavske vesti iz Avstralije. (Poroča Francis Ahern). Razme- re med rudarji so se obvnilile na bolje. Več ko polovica kovinskih rudnikov v Avstraliji zdaj obra- juje s polovičnim časom. Nekateri rudniki so po centov po- višanja mezde za delavec in po- vrnitev stroškov vključevnemu osobju, kadar se nahaja v službi preč od doma.

Newyorska centralna železnična družba je predlagala, da se zniža meza do dvajset odstotkov. Zastopniki železničkih usluž- cev zahtevajo nasprotno, da se u- vede meza, ki je bila v vejavi lani pred prvim julijem.

TEŽAVNA RAZLETIVINA NA MORJU.

Sydney, Australia. — Križar "Melbourne" je rekel močivo štirjamborne skune "Hele Sterling" ponoci ob treh in v njeni vlaharji. Ko se je križar bližal ponarecenim ladijim, ki se je podal potapljal, je bilo morje tako viharino, da se je ni mogel približati. Križar se je poslužil starega mornarskega sredstva, da se pomirijo valovi. Pridel je plut v kolobarju okoli skune in spuščati počasi olje v morje, dokler niso bili silni valovi zlomljeni. Ko se je to zgodilo, se je križar toliko približil ladiji, da je bilo mogoče nanjo vreči vrvice, na kar je sledila debela vrv, ki je na- pravila svezko med ladijo in kri- žarem. Rešeno je bilo vse ma- štro na skuni.

STRASEN DOŽIVLJAJ NA JE- ZERU SUPERIORU.

Bort Wing, Wis. — Čoln vbl- da Alfred Anderson iz Knife Ri- verja, Minn., se je zagozdil med ledene plošče. Pri njem je bila tudi njegova soprona. Silni veter je gnal čoln z ledeniimi ploščami vna jezero. Temperatura je padla štirideset stopinj pod nivo in vleka je silna burja. Mraz je vbadal v kosti.

Drugo jutro je bil čoln že pre- cej daleč od obreja. Mraz je pritiskal vedno bolj in bolj in ob- detih zjutraj je ribičeva žena podlegla silnemu trpljenju. Zmrz- nili sta ji roki in nogi, počasi je oledenelo vse njeno telo.

Ribič bi bil rad pomagal, pa ni mogel. Ozebel je pošteno v roke in noge. Zlezel je vseeno iz doline in se napotil po ledu na obreje. Po silnem naporu je dosegel ljudi. Takega strupenega mraza je ni bilo tri leta v tej okolici.

Minima meseca na delavcev v Clevelandu naj bo do 1. aprila

leta kot je sedanja, tako je odloči-

la posredovalna oblast v sporu

radi mezdne lestvice za živilje.

washingtonska konferenco glede brezposelnosti, ki ni storila niče- sar za olajšanje tega zla.

Rudarji apelirajo za pomoč. 45,000 rudarjev na centralnem premogovnem polju v Pennsylva-

nijski je poslalo peticijo na pred- sednika in kongres, prosič pomoč, ker se nahajajo v slabem polo- žaju zaradi brezposelnosti. Socia- listični kongresni London je na- to predložil rezolucijo, da kon- gres uvede preiskavo z ozirom na razmere, v katerih žive rudarji v Ameriki.

Na Bolgarskem se boje anar- hijski, kajti prostovoljni ljudska armada je dobro organizirana in bi se dalo iz nje dobiti 20,000 mož. Vojni minister Tomov priporoča razpust ljudske armade, v kateri so največ napredni buržoazijski so- vratni kmetje.

65 let stará Anna Banister iz New Yorka ni mogla prenesti lo- citve s svojo hčerkko, ki se je po- dajala čez morje. Ladija je od- hajala iz pristana, ženica pa se je od tuge zgrudila na pomoč.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Cle Elum, Wash. V. M. — O- stvari amo v Prosveti se poročali med tednom. — Posdrav!

Osebni življenje. Usmeritev. Zvezda.

Oba sta znamenja nevarnosti. Pr- tajen boj z dohodnimi posledi- ci so jasno nagneti izgresta. Za dobiti pravne zadravje.

Severa's Cough Balsam.

Severov Balsam sepr kajdelj od- pove brezposelnosti, posredovali pre- senečno vrednost, pravljivo, ne- varen, zanesljiv.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke (glasurske) industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, člani Unije čevljarjev, delavcev, katerih je 6000 po- stevilu, zahtevajo od zvezne pod- statičke industrije, da odstotenje povisanje mezde, ki naj- nato 1. marca. Zvezda pod- statički delavci v državi U- S.A. spremišči delavcev in pre- vije mezo znižati.

Sevijari, č

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zednjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year
Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

© 1921

Datum v oblopanju n. pr. (Jan. 31-22) poleg valjega imena na naslovu poslanih da vam je s tem dnevnem potisku naročnina. Ponovite je pravljeno, da se vam ne ustavi list.

KDO PRIČAKUJE OD KONFERENCE SPECIJELNIH INTERESOV USPEH ZA FARMARJE?

Sklicana je konferenca, na kateri se reši kriza v poljedelstvu. Na to konferenco pa niso povabljeni samo farmarji in njih zagovorniki, ampak po sedanjih poročilih je soditi, da bodo napredni farmarji in pravi zagovorniki farmarskih interesov v manjšini.

Od kar je bilo sklenjeno premirje se je pričel položaj farmarjev počasi obračati na slabje in že v drugem letu po sklenjenem premirju je postal tak, da se lahko reče, poljedelstvo se nahaja v krizi. Padle so cene poljskim produkтом pod gesлом, izdanim v Wall Streetu, da se moramo vrniti v normalne čase, tako nizko, da se farmarji skoraj ne izplača obdelati polja in rediti živilo. Naobratno so pa potrebščine, ki jih neobhodno potrebuje farmar, obdržale draginjske cene. Položaj za farmarja je postajal od dne vedno bolj obopen kot za industrijskega delavca, ki so ju privatni bizniški interesi odločili za daritveno jagnje pri vračanju v normalne čase. Danes se lahko reče, da se ameriški farmar nahaja v tako slabem položaju, kakršnega ne pozna zgodovina te dežele. Res je imel že tudi preje ameriški farmar trde čase kot na pr. v revolucionarni vojni, po državljanski vojni in ob času gospodarske krize, ko je bil predsednik Združenih držav Grover Cleveland. Tisti trdičasi se ne dajo primerjati s sedanjimi. Kajti če je padla cena poljskim produkтом, je padla cena tudi vsem drugim izdelkom in banke tudi niso zahtevale tako visokih obresti od posojila, kot jih zahtevajo zdaj. Dandanes pa farmar skoraj zastonj proda svoj produkt, kar pa kupi, mora plačati po visoki ceni.

In da se reši ta kriza v poljedelstvu, je bila sezvana konferenca, na katero so povabljeni mesarski podjetniki, bankirji, zastopniki privavnih interesov, ki izdelujejo poljske stroje in orodje, živilski trgovci, mešetarji s poljskimi pridelki, žitni špekulantje in zastopniki milinarskega trusta.

Vprav ti interesi pa gledajo, da izžemo kolikor le morejo profita iz farmarjev. Zaradi tega nastane vprašanje: Komu naj koristi taka konferenca?

Farmarjem taka konferenca ne more koristiti, ker se bodo ti specijalni interesi vprli vsakemu predlogu, ki ima koristiti farmarjem. Farmarji tudi ne bodo glasovali za predloge, o katerih so prepričani, da jim ne bodo koristili, ampak jim bodo škodovali.

Kakšen pomen ima taka konferenca? Ali bo sploh kaj koristila? Vsa znamenja govore, da farmarji ne bodo imeli koristi od nje, ampak na konferenci bodo razni interesi udarili s tako silo drug ob drugega, da se razbije in konča brez koristi, krizá v poljedelstvu pa ostane nerešena.

ALI MORE DELAVEC VERJETI V ENAKO PRAVICO ZA VSE?

Oni dan je sporočil brzojav, da so C. E. Lively, Buster Pence in William Salters, Baldwin-Feltsovi oboroženi hlapci, bili oproščeni obtožbe umora, o katerih je dokazana reč, da so brez provokacije umorili v juliju Sid Hatfield in Ed Chambers.

Hatfield je dobro poznan vsem čitateljem delavskih listov. Bil je policijski načelnik v Matewanu, W. Va., in njihov, da zavladovali Baldwin-Feltsovi oboroženi hlapci v mestu in pomečajo rudarje brez sodnijskega postopanja iz njihovih stanovanj.

Umor je bil izršen javno, ko sta Hatfield in Chambers odhajala na sodišče in nista bila oborožena.

Uvedena je bila preiskava in vršila se je obravnavata proti morilcem. In posledica? Svobodni so!

Smokavzarsko časopisje, ki zakriči na ves glas, če pošten delavcev stavkokaza pogleda le po strani, ne komentira te oprostitev. Umora so bili obtoženi zvesti hlapčni privatnih bizniških interesov in če so bili oproščeni, je to po mišljenu in modrovjanju šmakavzarjev popolnoma v redu. Ako bi stvar ne bila taka, bi ne molčali, ampak svojo sodbo o dogodku bi povedali odprt in jasno.

Kadar delavci vidijo, da se dogajajo take reči, ali morejo verjeti v enakost zakona za vse? Ali morejo verjeti delavci, da je justica res slepa dama, da so pred njo vsi enaki, pa naj pridejo pred njo ljudje v umazanem delavskem jopiču ali pa fini obleki?

KAŠNI PODJETNIKI TVORIJO MEŠČANSKI KOMITEJ?

TAKI, KI LJUBIJO BREZ POSEBNOST!

Po njih mnenju je dolga vrsta brezposebnih delavcev najboljši porok, da bodo delavci garati.

Chicago, III. — Kakšni podjetniki vendar tvorijo "meščanski komitej", ki zagovarja in hoče uveljaviti stavbinskim delavcem Lansisovo mezdno priznanje! Pri takih vprašanjih ne zadostuje, da se sodba kar enostavno izreče, ampak veliko bolj prepričevalno je, da se taki podjetniki z njihovimi dejanji in ljubezni, ki jo goje do delavev, postavijo v jasno luč.

Kakšni podjetniki torej tvorijo "meščanski komitej"? Samuel Insull, gospodar nad napravami za javne potreščine, je član tega "komiteja"! On predvsem zelo ljubi brezposebnost, ker delavci bolj pridno delajo in on sam ima pa pripravljen majhnen načrt, kako se morajo delavci organizirati, in po katerem on predlagajo, da se mora znizati tudi mezda, ako mora znizati cene plinu.

Tega ni Insull povedal sam od sebe. Ne, tako neumen ni! Ampak odgovarjati je moral na stavljena vprašanja pred trgovsko komisijo države Illinois, ko je imela komisija določiti cene plinu. Odgovorov na kočljiva vprašanja niso prinesli tudi veliki dnevnički, ki se sicer radi večkrat pobahajo, da so prvi, ki poročajo o vsem, kar se zgodi. Kam bi pa prišli, če bi veliki dnevnički prinašali take odgovore. Delavev bi prehitro izvedeli, kako jih ljubi Insull in bi mogode upavnili po tej ljubezni tudi svojo zadržanje napram njemu.

Pri izpraševanju pred državnou komisijo je načelnik People's Gas Light and Coke kompanije najprvo zapel slavo sebi. Povedal je, da prihaja prav malo pritožb od konzumentov. Temu je dodal, da je to zgodilo, ker je zdaj sposobnost delavev narasla. In ko so vprašali, naj pove, kakšna je razlika med delavsko sposobnostjo leta 1920 in zdaj, je rekel, da kot 101 proti 61. To pomeni, da drugimi besedami, da je zdaj delavska sposobnost za 66 in dve tretjini večja, kot je bila prej. In ko je predsednik komisije njen pritisnil, da naj naveže vroko, je Insull rekel, saj tako potreba stenografskih zapisnik.

"**Vrsta pred vratmi, ki vprašuje za delo, je najboljša reč za pomembitev sposobnosti, ki je posnana meni."**

Poleg tega je pa tudi izpovedal, da je pri njegovi kompaniji zdaj zaposlenih manj ljudi, kot jih je bilo prej.

Naslednji dan je odvetnik R. Richberg izpravljal Insulla.

Richberg je najela mestna občina, da zagovarja interes konzumentov.

Pri tem izpraševanju je plinski magnat izpovedal, da je število uslužbencev precej znizano, ker se je povisila sposobnost delavev.

Nova vprašanje Richberga je

Insull rekel:

"Naša sposobnost je bila najnižja, ako se ne motim sredi leta 1920. Mislim, da so tako preizkušnjo doživele vse naprave, pri katerih je zaposleno večje število tujezmecov, ki ne razumejo angleškega jezika, ko so primanjivali delavev.

"Morali smo iti na Kanalsko cesto in najeti smo morali delavce, katere smo dobili, če so imeli ali ne skušanje za sabo. Takrat je bilo nemogoče pravilno organizirati te vrste delo."

Pri nadaljnem izpraševanju je

Insull dejal, da postoji sporazum

med kompanijo in delavci, da se

znižajo delavske mezde, ako se

znižajo cene za plin.

In ko mu je

Richberg zastavil še nekaj vprašanj,

je bilo jasno, da je kompanija

ustanovila svojo "unijsko".

Iz tega je razvidno, zakaj je

Insull rekel, da se znižajo delavske

mezde, ako padejo plinske

cene. Kajti jasno je, da kompanija

unijski ni drugega kot golo

orodje, ki se ga poslužuje, da loži

izkoriča svoje delaveve.

Ko je pa odvetnik Richberg u-

pršal Insulla, če pojede mezde

navzgor, ako se povečajo dohodki

kompanije, je Insull odgovoril

SESTRADANI KLAVNIŠKI DELAVCI SE HRABRO DRŽE.

CEPRAV SO IZPOSTAVLJENI MRAZU, LAKOTI IN DRUGEJ TRPLJENJU, NE PODAJO SE.

Stavka traja dalje in klavniški delavci ne misijo na predajo.

South St. Paul, Minn. (Fed.

Press, Daniel Markell.) — Klav-

niki delavci v Južnem St. Pan-

lu se bojujejo proti silnim težko-

čam. Lakota, mraz in bajonetni so

zaveznički mesarskih podjetnikov.

Delavev ni strah bajonetov in

tudi ne živih strojev zadaj za nji-

mi. Bajoneti jih prisilijo, da za-

puste cesto, ne morejo jih pa po-

gnati nazaj v klavniške, da tam de-

lajo, ki uravnavajo tržne razme-

re. Brezobzirni so v vsakem ozi-

ru.

Kadar izbruhne stavka v klav-

nicih, tedaj nastanijo stavkokaze

ve v klavničih. In kadar se to

zgodidi, takrat skoraj prav zane-

ljivo tudi izbruhnejo osepnice.

Veliki dnevnički so še vselej sto-

rili, kar je bilo mogoče, da ne pri-

dejo take skandalozne vesti v

javnost. Razne vesti so bile ob-

javljene v velikih dnevnikih, od

kar je zdravstveni komisar

dr. John D. Robertson pripo-

ročil in zahteval, da si dajo ljud-

je staviti osepnice, ako počeo o-

boleti na tej kugi. V splošnem je

znan, da je mestni zdravstveni

departement zahteval, da se stav-

kazi ne prenovejo v podjet-

jih, ker so gnezda, v katerih se

goje osepnice.

Zdravstvene oblasti so skozi

tedaj opazovale položaj, ki se je

poslabšal, da je vrhovni zdrav-

nik v neki bolnišnici v južnem

delu mesta sam stavljal osepnice

vseh bolnikom in zdravnikom v

bolnišnici. To se je zgodilo, ko se

osepnice iz klavnic našle pot v

bolnišnico.

V klavnicah v Kansas Cityju

je nastal ravno tak položaj. Nekaj

stanovnik iz omenjenega mesta,

ki se je pred kratkim nahajal v

Chicago, je rekel, da je umrl pet

sto oseb za osepnicami, od kar je

vsak "skak

IGRE, KONCERTI
IN PLESNE ZABAVE.

Dobrot, Mich. — Ker v naši našibini se dolgo čas ni privedlo nobeno društvo kake veselje, je to našo za enkrat moral prevzeti socialistični plesni zbor Svoboda, oz. socialistični klub št. 114 J.S.C.

Zelo laskavo se je na zadnji Silvestrovski veselici injavila neka ženska, ko je dejala, da nikdar več ne ostane doma, kadar bo klub imel veselico, ker pri taki veselici se izvrstno zabava. Udeležba je bila nepridakovana velika in v dvorani nihile slovka, ki bi si me ne čital raz obraza veselja in zavojnosti.

Zato pa rojaki, pozor! Socialistični klub št. 114 bo privedel dne 28. t. m. v klubovski dvorani na 1432 Ferry ave. E. maskaradno veselico. Tekma za maskice se pripravlja že sedaj, zato skusite dobiti najboljšo, najlepše ali najgršje maskice. Navadno je v Detroitu edina maskaradna veselica, v celem letu, ki jo privede socialistični klub. Ljubljivci vsečajo, da amcha ne zamudite te lepe prilike. Poleg izvrstne godbe bodo se drugo raznovrstne zavade; za bare pa se bo delil dober prizgizek in primerna pinceta. Za vse to jamici — odbor.

Waukegan, Ill. — Da ne bomo mislili samo da niste razmerni, ki so ostale po Novem letu kljub vsem obljubam ravno tako, je našo društvo Moška casopisovanje št. 110 SNPJ, udeležilo, da privede dne 28. januarja zverec veselico v Slovenskem narodnem domu. Pričetek veselice je že ob sedmi uri zverec, ker imamo obdine program.

Udjubljeni vabimo vse rojake in rojakinje v Waukegan, North Chicago in sosednjih naselijah Chicago, Kenosha, itd., da veselico posjetijo. Vabimo tudi Pr. S. Tavčarja, da pride in si ogleda svoje delo. — Rojaki, ne zanljavite se na to, kdaj se bo prifela igra, temveč vedite, da se bo zastor dvigal tekmo ob sedmi urah; idor bo pričel po zvezju, bo samidel del programa, ki se bo sestojal iz pozdravljiva govora, petja čitalnice SND, sviranja na glosišču in oblike sestre "Lah, igre" v "uredništvu", nato pa sledi ples. Kaj bo več, ne morem povedati, pač pa se bo gotovo celo metla rabil. Rojaki, pride in zavabite se z nam! pričenam nam bo igral hrvatski tamburški zbor. Torej na avidejajo vse bližnji rojaci dne 28. t. m. — Frances Žukovick.

Slovenec, Ill. — Slovenski samostalni literaturni klub z Waukegan in North Chicago bo privedel v četrtek dne 28. t. m. ob pol osmih zverec veselico — "The Red Lamp" v angleškem jeziku, skupno s koncertom.

Glavni namen te privedite je, da privabimo kolikor mogoče vse ljudi drugih narodnosti v Slovenski narodni dom in jim pokazemo, da smo Sloveni delavni na kulturovem polju.

Izjemno se pridemo udijo svoje uloge in se zato stoli dobili dobro ujeteljico (redatelj), ki je v tem ogrinu dobro znana v Waukeganu. Pri koncertu bodo nastopili solisti na gošči in glasoviti poleg tega pa bo tudi prizvajal besed. Program bo vsekakor bogat, zato rojakinje pridejo v kolikor mogoče velikem številu. Vstopnina je samo 50c za odreditev in 25c za otroke. — Frank Žukovick.

Waukegan, Ill. — Slovenski samostalni literaturni klub z Waukegan in North Chicago bo privedel v četrtek dne 28. t. m. ob pol osmih zverec veselico — "The Red Lamp" v angleškem jeziku, skupno s koncertom.

Glavni namen te privedite je, da privabimo kolikor mogoče vse ljudi drugih narodnosti v Slovenski narodni dom in jim pokazemo, da smo Sloveni delavni na kulturovem polju.

Izjemno se pridemo udijo svoje uloge in se zato stoli dobili dobro ujeteljico (redatelj), ki je v tem ogrinu dobro znana v Waukeganu. Pri koncertu bodo nastopili solisti na gošči in glasoviti poleg tega pa bo tudi prizvajal besed. Program bo vsekakor bogat, zato rojakinje pridejo v kolikor mogoče velikem številu. Vstopnina je samo 50c za odreditev in 25c za otroke. — Frank Žukovick.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Zavaria na Juhini osni vesti, dne 29. t. m. Veselica se bo vrnila popoldne in zverec.

Ker je cisti dobiek namenjen društveni blagajni, da se malo opomore, vabimo članstvo vseh bližnjih društev in sploh rojaka Slovenske in Hrvatske, da se kolikor mogoče stevilno udeleži naše privedite ter nam ponasajajo, da bo naša domača zabava čim bolje uspešna. Ker se v sedanji časi redkečaj nudi prilika za razvedrilo, se nadujemo se toliko vseje udeležiti.

Zene in dekleta bodo skrbela, da pravijo vse kar je mogoče, da bo poštreno boljša. Kuharske so pridno na delu, da prekrije dobrega prizgizka in pravljivane so tudi druge izredne stvari, kar pa ne smem povedati. — Igrala bo hrvatski tamburški godba "Domovina". Pričevanje je torej vse najboljše, da se bodo rojaki zabavili in ne bo nikomur hal, da se je veselice udeležil. Ujedno torej vabi — odbor.

Waukegan, Ill. — Društvo "Virginia" št. 215 bo privedlo dne 29. t. m. plesno veselico v Matu Kostanjškovih prostorija, ki bo prifela po drugi uri popoldne. Obeta se nam dobra zabava, za dobro poštovanje pa bo poskrbel veselilni odbor. — John Žukovick.

Waukegan, Ill. — Ker je ravno predpostavljen čas in se marsikdo navešča, vedenje sedeti v notranjih prostorij ter premišljavati sedanje krize in tekoče, je sklenilo žensko društvo "Ameriške Slovenske" št. 10 J. F. Z. S. bo privedlo maskaradno veselico v prostoch rojaka. Frank Z

s vseeno živimo in imamo dovolj časa za poduk in razvedrilo.

Nikakor se človek ne more zahavati s časopisi, skoč pravi, da dela po 10 ali celo 12 ur na dan, ker po tolikem času trdega dela ne more misliti ne na časopise, kar sem tudi sam že skusil.

Neorganizirani rojaki premočarji, ki čitate ta dopis, organizirajo se in agitirajo za U. M. W. of A., da bomo tem bolje pripravljeni, ako bo prišlo s prvim aprilom do borbe. Selo takrat, ko bomo vsi organizirani bomo lahko premogarji rekli, da smo vsljude in ne sužnji. Če bomo organizirani rudarji izgubili borbbo, tedaj ne bo to greh poslovodenec, temveč greh vas neorganiziranih rudarjev, zato vas prosim v imenu vseh organiziranih premogarjev, da ne prevzamete tega greha na sebe.

V Prosveti sem tudi videl članek o delavskih kinoslikah. Delavei v našem mestu smo že imeli priliko videti eno takih slik po imenu "Contrast". Preej večno gledališče je bilo natačeno, ko se je kazala ta slika. Poleg tega so tudi morali sliko dvakrat pokazovati, ker vsi za enkrat niso mogli videti in so se mnogi še enkrat to je drugi večer udeležili. Po moji oceni je ta slika vredna \$50 za vsakega delaveja, ki si jo ogleda. V njej lahko dobri mnogo dobrih naukov, zato priporočam delavecem, da jo zahivate po drugih mestih. — Tony Shragal.

LIKE IZ NASELBIN.

Osage, W. Va. — Ves položaj se je pri nas kar čez noč predružil. Delati se je pričelo v rovih kar noč in dan. Valed tega pa ni treba komu misliti, da se bo sedaj lahko takaj delo dobilo. Če bo prišel k nam iskatki delo, ga ne bo dobil, kajti natlačejo se vse z delavei in tudi odsvetujem vsakemu, da bi se zatekel v naše obilje. Pravzaprav pa se pri nas sedaj dela samo na visokem premogu. Vsi oni, ki smo bili zaposleni pri niskem premogu lahko počivamo doma in gledamo, kako oni noč in dan obratujejo.

Ta korak dnežje je dobro preračunjen, ker z njim hoče med nami narediti nekak razdor. Verazumni gospod superintendent je izbral samo najboljše može posojen preprikanju in jih nadomestil pri visokem premogu: one, ki mu nismo bili po volji, je vedno pustili doma, in to smo včinoma odborniki lokalne unije U. M. W. of A.

Pravi srd je pričela na nas izlivati kompanija Šele, ko smo oddrekli superintendentovemu naznanilu, da bomo nakladaši nizki premog za isto ceno kakor se naklada visoki premog. Naša organizacija je to predlog do superintendenta enostavno odklonila. Da bi se nad nami maačevali pa je izključil od dela devet mož, da sedaj gledamo kako naši tovaršči delajo in služijo.

Taka je solidarnost pri lokalni organizaciji v Osage. Mi naj čakamo in gledamo druge toliko časa, dokler ne bo zrastel nizki premog ali pa se bo omehčala Brady korporacij njen pest in bo nam pričela plačevati zoper po oni lastevki kakor je v veljavi do 1. aprila t. l.

V Prosveti so že parkrat stali dopisi iz Illinoisa, da je Old Ben družba po letakih razglasila svojim delaveem, da so premogarji Zapadne Virginije, Alabama in Colorade prostovoljno sprejeti znižanje meze in da se sedaj po teh državah dela vsaki dan. To je velika laž, kajti delavei v Zapadni Virginiji se držimo že vedno pogodbe, ki je v veljavi do 1. aprila. Ravno raditega smo mi izpričali, ker nismo dopustili, da bi se kršila pogodba.

Vse to nam pokazuje, da so kristolovski podjetniki vsi enaki. Poslušajo se vseh laži, samo da bi nas delavec presleplili in imeli od tega večjo korist. — Porodčavalec.

Collinwood, O. — Če gre delavec vprašati za delo, pravijo pri nas, da gre "stapat", in tako sem tudi jaz šel "stapat". Bili smo trije, ki smo se hkratku podali do tovarne, ki pa je že bila obdana od delavecev in nekateri so še za nami prihajali.

Nestrpno smo se ozrli proti vsem tovarniškega urada, ko

so se odprla vrata, da dobimo težko pričakovano novico o delu. Na vratih se je pokazal mladenec in nain včel, naj se razvrstimo in gremo mimo njega, pričemur naj mu vsak pove, kako delo da zna opravljati.

Šli smo mimo njega nestrpni. Vsak je zatrjeval kaj zmore in nekateri so res dobili delo, drugi pa smo šli brez upanja domov. Ali se more vršiti večje ponizevanje za delavee. Količ je v takem sistemu pravice, o kateri danes kriči ves višji razred. Tako tavamo v tem modvirju, nekateri izobilju, drugi pa revni.

Pri nas tudi ne manjka dnevnega pastirja in še ni dolgo temu, ko mi je neka ženica pripovedovala, da se berejo "sv. male" po dvakrat vsako nedeljo, o praznikih pa celo po trikrat ter da je vedno tako velika udeležba, da v cerkvi primanjkuje prostora.

V naseljini tudi nismo brez socialističnega kluba. V zadnjem četrtletku Preletarca sem bil, da se vrše seje našega (49) kluba vsak drugi četrttek v mesecu. Če tudi pri socialističnih sejih primanjkuje prostora, da jih je treba obdržavati dvakrat, da se lahko vsi udeleže, to najbolje vedno razložnemči člani klubova. — Max Stanovič.

Vitez iz rdeče hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANSKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

Prevod Ferdo Perholec.

(Delje.)

"Priznate torej, da zaslужite smrt?"

"Da, da."

"In da bi jo mirno pretrpeli, in bi se tako pokorili, ne vem, za kateri zločin, katerega se obdolžujete?"

"Udarite, gospod; ne boste čuli vzklik iz mojih ust, in mesta da bi Vas preklinjal, bom bla-goslovil roko, ki me tepe."

"Ne, ne bom Vas topel; toda da umrete, to je verjetno. Ali Vaš smrť ne bo sramotna, cesar se se lahko bali, temveč velenčastna kakor najlepša smrť. Zahnalte se mi, gospa, kaznjujem Vas s tem, da Vas storim neumrjočo."

"Kaj mislite početi?"

"Zasledovati morate cilj, po katerem smo stremili, ko smo bili prekinjeni na tej poti. Zase in zame umrete omadeževana, za druge pa kakor mučenica."

"O moj Bog, jaz še zblaznil, kaj tako govorite z menoj. Kam me vodite, kam me tirate?"

"Najbrž v smrť."

"Dovolite mi, da opravim moštvo."

"H komu!"

"To Vaš ne brigh! S tem, da me umorite, poplačam svojo krvido in Vam nisem nicesar več dolžna..."

"Dobro," je dejal Dixmer, "počakam Vas."

In odšel je v naslednjo sobo.

Genevičeva je pokleknila pred Matricevo sliko in se z obema rokama tiščala za srce, ki ji je hotel počititi.

"Maurice," je dejala tih, "odpusti mi. Nisem pričakovala, da bom srečena... toda vedela sem, da te ostrečim. Maurice, ugrabljani ti srečo, ki je bila tvoje življenje; odpusti mi svojo smrť, moj nad vse ljubljeni."

Iz svojih dolgih las je odstrelila koder, ga ovila okoli vijoličnega šopka, ki ga ji je zadnjih prinesel Maurice, ter ga položila pod sliko.

"No, ali ste pripravljeni?" je vprašal Dixmer.

"Da!" je šepnila Genevičeva.

"Oh, saj je še časa, madama," je odgovoril Dixmer; "meni se ne mudi! Sicer se Maurice kmalu vrne, in vyselio bi me, ako se mu bom mogel zahvaliti za gostoljubnost, ki Vam jo je izkazal!"

Genevičeva je vztrpelala ob strašni misli, da bi se njen ljubimec in njen soprog utegnila srečati.

Urno je vstala in dejala:

"Dobro je, pripravljena sem!"

Dixmer je stopal naprej. Genevičeva mu je sledila z napol zaprimi očmi in z glavo sklonjeno nazaj. Stopila sta v voz, ki je čkal pred durmi. Voz je oddral.

XI.

Gostilna pri Noetovem vodnjaku.

Mož v karmanjoli, divji patriot z medvedjo kučno, ki je trdi, da je nosil glavo himalske princese, se je dan po tem večeru, bogatim na dogodkih, napotil v gostilno pri Noetovem vodnjaku. Bilo je okoli sedme ure.

Sedel je pri gostilničarju, ali bolje, pri gostilničarki v ozadju temne, od tobaka in svetlik okjenje iah, v kateri je sedejo le malo vsakdanjih gostov. Jedel je dozdevno ribe s črnim maslom. Kmalu je odšlo troje poslednjih gostov, ko je ura odbila tričetrt na osem, je patriot postal sam.

Kmalu je zavonil na vhodnih vratih zvonček tako močno, da se je naš patriot stresel. Zopet je zagrabil ribo in je, ne da bi bila gostilničarka opazila, zalučal polnočnemu psu, polovicu mački, ki se je igrala s psom in ki ga je vkljub temu občutno opraskala s svojimi kremplji.

Vrata z belo-rdečo zaveso so se odprala: vstopil je mož, blečec, približno po nadoru patrioten, samo da ni nosil kučno, ki jo je bil zamenjal z rdečo cepico. Za pasom je imel zataknjen velikanski šop klujev, a poleg je visela široka vojaška sablja.

"Mojo juho! moj bokal!" je upil mož, ki je vstopil v skupno sobo, ne da bi se bil dodelnil rdeči cepici, ki se je omejil na to, da je hišno gospodinjo pozdravil samo z glavo.

Vzdušn je kakor od trudnosti in sel za mizo, ki je bila našemu patrioti najbližja.

Gostilničarka je vstala in odšla pa zahtevane reči.

Ko so se zaprisa vratata za njo in ko je mož s kučno v svetu edine svetlike zapazil v ogledalu, ki je visela njemu nasproti, da je soba popolnoma prazna, je dejal, ne da bi se bil obrnil: "Dobr večer."

"Dobr večer, gospod," je odvrl mož, ki je vstopil v skupno sobo.

"No," je vprašal patriot s hlijanjenom malomarnostjo, "kako da le smo že!"

"Koneč je."

"Česa je koneč?"

"Kakor avsa se bila domenila, sem se spri z očetom Richardsonom radi službe. Dejal sem mi, da imam slab послuh, da se mi vrtil v glavi; delal sem se, kakor da mi prihaja v pisarni slabo."

"Dobro, in potem?"

"Nato je očka Richard poklical soprogo, ki mi je jela drgosti nos s kisom, nakar sem se zopet zavedel."

"Bobro, in potem?"

"Nato sem dejal, kakor sva se bila dogovorila, da mi namreč pomanjkanje zraka povzroča omotico, ker sem zelo slabokrvan, in da mi sinčba v ježi, kjer se nahaja ravnokar širisto jetnikov, skoduje."

"In kaj sta onadva rekla k temu?"

"Mamica Richard me je pomislila."

"In očka Richard?"

"Pokazal mi je vrata."

"Da, je pokazal vrata, ni se dovolj."

Potrite vendar, mamica Richard,

ki je dobro, ako hočete."

"Ob, deved. Toda za koga me predstavite?"

"Za mojega bratrance Mardochea."

"Mardoche, naj bo, imo mi ugnaj. Toda stan?"

"Izdelovalce vreč."

"Ob kateri uri naj prične predstavljenje?"

"Čez pol ure, ako hočete."

"Ob devetih torej."

"Kdaj dobim denar?"

"Jutri."

"Tiko, tu mi prinaša vino."

"Torej nocoj pred ječo."

"Da."

Patriot je poravnal svoj račun in odšel.

Ko je bil že na pragu, je zavil s svojim gromčim glasom!

"Zgani se, občanka! Reberce a kumarami! Moj bratrance Mardoche se nameriška.

"Ta dobri Mardoche!" je dejal jetniški hlapec in pokusil burgundca, ki mu ga je bila natočila gostilničarka in ki ga pri tem nežno pogledala.

XII.

Kancelist v vojnem ministerstvu.

Patriot je bil sicer odšel, toda

ni se bil odstranil popolnoma.

Jetniški kancelist je opazoval

jetniških dnevi in način sraze-

ja.

"Dobro, očka Richard, poščem ga."

"In si ga našel, moj vrli Grakh?"

V tem hipu se je gostilničarka

je v nekem delu ječe odigrala pri-

jetniških dnevi in način sraze-

ja.

Pred dvema urama, ko še ta

vzvila zadeva ni bila urejena, se

doščen, ker so ga posluša-

li, tako kot v pozornosti.

Zato je odgovarjal pri-

jetniških dnevi in način sraze-

ja.

vratom, odstranil prtič, s katerim je bila pokrita košarica, in stačil v mehki kruh, določen za jetnike, srebrovno škatljico.

Bled in treso se od razburjenja, ki se polašča tudi trdnega človeka, ako je izvršil delo, na katero se je dolgo pripravil in po katerem je hrepel, se je Dixmer vrnjal zopet na svoje mesto in si še z eno roko čelo, z drugo sreco.

Genevieve ga je opazovala, ne da bi zinila besedico; odkar je njen soprog prišel k Mauricu počno, je vedno čakala, da je on spregovoril prvi. Takrat je pa prekinila molk.

"Ali naj se zgodi nočoj?" je vprašala.

"Ne, jutri," je odgovoril Dixmer. In ko je zopet pogledal okoli sebe in prisluškal, je odložil zapisnik, se približal vratom in počkal.

"Kaj je?" je vzkliknil Gilbert.

"Občan," je odvrnil, "odhaja."

"Dobro," je dejal orožnik v oddaju celice, "lahko noč."

"Lahko noč, občan Gilbert."

Durand je čul žvenketanje zapuhov, videl je, da hoče orožnik odpreti, in nato odšel.

Na hodniku, vodečem iz stanovanja očeta Richarda na dvorišče, je zadel ob nekega klijučarja, ki mu nosil knjužno na glavi in imel v roki težak kopal klijučev.

Dixmerja je sprejetel strah, kaj bi bil se je, da bi ga ta človek, ki je bil gotovo robat kakor večina njegovih stanovskih tovaršev, navgoril, pogledal in morda celo poznal.

Potisnil si je klobuk na čelo, a Genevieve si je pokrila oči s svojim črnim plaščem.

Toda varal se je.

"Ah, prosim oproščenja," je rekel klijučar, dasi je Dixmer zadel ob njega.

Dixmer se je ob zvoku tega glasova, ki je zvenel mehko in uljudno, stresel. Toda klijučarju se je brezgovorno mudilo, hušnil je na hodnik, odprl Richardova vrata ter zginil.

Dixmer je šel z Genevievevo sivo pot.

"To je čudno," je dejal, ko je bil znanj, ko so se bila vrata zopet zaprla za njim in ko je bil svetli zrak že ohladil njegovo vrdočno čelo.

"Da, res čudno," je šepnila Genevieve.

Tedaj, ko je že bilo njuno razmerje prisreno, bi si bila oba zavonska razodela povod začudenja. Tako pa sta ohranila svoje misli zase in sta jih smatrala za stvoreno razgretne domišljije.

Medtem je bil orožnik odšel po kuharico jedil, namenjeno kraljici. V njej se je nahajalo sadje, mrzel sliškanec, steklenica belega vina, vrček vode in polovica hleba. Gilbert je privzdignil prtič in dejal svojemu tovaršu:

"Tu je več, nego bo mogla zaviti; in vendar ni bilo treba toliko kuharjev, da so ji skuhalo koko, kakor tedaj, ko je bila že v Versailju."

"Ej, moj Bog, da," je odvrnil Duhesne modro, "njen kuharski mojster je sedaj kuhar tam na oglu."

"To mora biti trda zanjo."

Gilbert je nato odmaknil steno in glasno zavplil:

"Občanka, tu imaš večerjo."

Kraljica je odgrnila košarico in vela kruh, a medtem je Gilbert iztegnal vrat skoz stensko odprtino ter opazoval jetnico.

Maria Antoinetta je prelomila kruh; toda komaj so se vdrli njeni prsti vnači, je začutila mrzlo srebro in uganiila, da mora vsebovati tudi krtih nekaj posebnega.

Nehote je napravila kretnjo, kriji se udarila v obraz, tako, da so si ji jele svetli oči in lica kakor vmrzlici. Za hip je ostala kakor odrevnena in nepremična; ko se je prepričala, da je njena stražnika Duhesne in sočutjujoči Gilbert ne opazujeta, je izvlekla škatljico iz kruha.

V njem je našla listek. Razvila ga je in čitala:

"Veličanstvo, bodite jutri ob uri, ko dobite ta listek, pripravljeni, kajti jutri ob tej uri bo privedena v zapor Vašega veličanstva neka ženska. Ta ženska se prehlede v Vašo obleko in odda Vam sivojo. Nato zapustite ječo ob strani enega Vaših najudanejših služabnikov. Ne brigajte se za hrup, ki nastane v prvi sobi; naj Vas ne moti niti kričanje, niti vzdihovanje; skrbitite edno za to, da se urne preoblitite v oblico in plačite.

Zenske, ki zavzame mesto Vašega veličanstva."

"Kakšna udanost!" je začepila kraljica; "hvala ti, o Bogu, ki kljeko torej, kakor p ravijo, vsi prokletstvo name!"

Precitala je listek znova. Njeno pozornost je vzbudil drugi odstavek.

"Naj Vas ne moti niti kričanje niti vzdihovanje," je mrmljala; "oh, to pomenja, da pobijejo moja stražnika, uboga človeka, ki sta tako sočutstvovala z menoj; oh, ne, nikoli, nikoli!"

Održala je drugo polovico listka, ki je bila še nepopisana; ker ni imela svinčnika, ne peresa, da bi odgovorila neznanemu prijatelju, je vzela iz svoje rute, ki je pokrivala vrat, iglo in zabolila v papir slike: besede:

"Ne smep, ne morem sprejeti človeške žrtve, da rešim svoje življenje. — M. A."

Nato je vtaknila papir v etui in ga potisnila v drugi košček preimljenega kruha.

Bila je ravno deseta ura. Ni že bila dovršila svojega dela; štela je udarce, ki so odmevali počasi in v presledkih, ko je naenkrat začula na šipi nekega okna, s katerega je bilo videti na takozvanem ženskem dvorišču, precej močan šum, kakor bi kdo z demantom rezal po stebru. Temu šumu je sledil lahek sunek na šipo, ki ga je dotočnik večkrat ponovil in ki ga je nalaže skuljal zakriti s kašiljanjem.

V kotu šipe se je nato prikazal skrbno zavit papirček, ki je združil skoš okno in padel ob zidu na tla.

Slednjic je kraljica začula rožljjanje klijučev, ki so zadevali drug ob drugega, in korake, ki so se na tlu bobnede oddaljevali.

Ker je kraljica čula, da njen stražnik šepeta med seboj kakor navadno, je previdno pobrala papir in ni se upala pri tem niti diliti.

(Dalje prihodnjih.)

POMAGAJTE NARAVI!

Mi si umijemo roke in obraz večkrat vsak dan, da tako spravimo stran blato, ki se je nabralo. In ne čakamo, da bo narava sama od sebe to izvršila za nas. Torej čemu naj bi čakali, da nam narava sama odzene dnevno skupaj zbrane stvari v našem želodcu in v prebavnih delih telesa. Še posebno takrat, ko so te strupene sinovi bolj nevarne kot samo blato na naših obrazih, ker gotovo je, da privedejo več ali manj nevarno bolezni. "Očistite čreva" naj bo naše geslo in Trinerjevo grenačko vino je najboljši čistilec. Pomaže želodcu, da izvršuje svoje posle. Tisoče in tisoče ljudi je zadovoljni z uspehom tega zdravila, — čitajte po pismu: "Garson Quarry, Man., Canada, dec. 24, 1921. Jaz sem bolehal vsled slabe prebave nad dve leti. Dne 18. avgusta sem pričel vživati Trinerjevo grenačko vino in danes je moje zdravje popolnoma povrneto. To je izvrstno zdravilo za želodčne nereditnosti. Vaš Kazimir Stefa-nec." Poskusite tudi Triner's Cough Sedative, vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima gotovo v zalogi ta zdravila za vas.

"Da, res čudno," je šepnila Genevieve.

Tedaj, ko je že bilo njuno razmerje prisreno, bi si bila oba zavonska razodela povod začudenja. Tako pa sta ohranila svoje misli zase in sta jih smatrala za stvoreno razgretne domišljije.

Medtem je bil orožnik odšel po kuharico jedil, namenjeno kraljici. V njej se je nahajalo sadje, mrzel sliškanec, steklenica belega vina, vrček vode in polovica hleba. Gilbert je privzdignil prtič in dejal svojemu tovaršu:

"Tu je več, nego bo mogla zaviti; in vendar ni bilo treba toliko kuharjev, da so ji skuhalo koko, kakor tedaj, ko je bila že v Versailju."

"Ej, moj Bog, da," je odvrnil Duhesne modro, "njen kuharski mojster je sedaj kuhar tam na oglu."

"To mora biti trda zanjo."

Gilbert je nato odmaknil steno in glasno zavplil:

"Občanka, tu imaš večerjo."

Kraljica je odgrnila košarico in vela kruh, a medtem je Gilbert iztegnal vrat skoz stensko odprtino ter opazoval jetnico.

Maria Antoinetta je prelomila kruh; toda komaj so se vdrli njeni prsti vnači, je začutila mrzlo srebro in uganiila, da mora vsebovati tudi krtih nekaj posebnega.

Nehote je napravila kretnjo, kriji se udarila v obraz, tako, da so si ji jele svetli oči in lica kakor vmrzlici. Za hip je ostala kakor odrevnena in nepremična; ko se je prepričala, da je njena stražnika Duhesne in sočutjujoči Gilbert ne opazujeta, je izvlekla škatljico iz kruha.

V njem je našla listek. Razvila ga je in čitala:

"Veličanstvo, bodite jutri ob uri, ko dobite ta listek, pripravljeni, kajti jutri ob tej uri bo privedena v zapor Vašega veličanstva neka ženska. Ta ženska se prehlede v Vašo obleko in odda Vam sivojo. Nato zapustite ječo ob strani enega Vaših najudanejših služabnikov. Ne brigajte se za hrup, ki nastane v prvi sobi; naj Vas ne moti niti kričanje, niti vzdihovanje; skrbitite edno za to, da se urne preoblitite v oblico in plačite.

RAD BI IZVEDEL,

kje se nahaja moj bratranec Karl Hiebec, skupaj sva bila v Marxloch, Nemčija leta 1910. V Ameriko je odšel v imenovanem letu in potem nisem nič več čul o njem. Prosim, da se mi oglaši, kaj bi bilo napačno zapeljana po drugih, da sem govorila nespodobno za gori navedena. Obžalujem in rečem da ni resnica. R. Zalokar. (Adv. Jan 25)

IŠČEM SVOJEGA

brata Alojzija Anžela. Pred več leti bil je v državi Utah sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Cenjenje rojake Slovencev v Hrvatiji, če kdo ve za njegov naslov, da mi to prijavijo, obo bo pa sam čital ta oglas, naj mi to naznami, če bo prijavi na naslov: John Grobin, Gen. General Deliv. Broughton, Pa. (Adv.)

IŠČEM BRATA

Ivan Cazina, rodom iz Oštarija pri Ogulinu. Pred desetimi leti bival je z menoj v državi Peena, a sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjenje rojake Slovencev v Hrvatiji, če kdo ve za njegov naslov, da mi to naznami, če bo prijavi na naslov: Frank Cazin, P. O. Box 252, Beech Bottom, W. Va. (Jan. 18-25.) Adv.

KNJIGARNA JOS. KOSHAK 2118 S. 50th Court, Cicero, Ill.

CENIK KNJIG:

POEZIJE.		
Pešumi o zlatolaskah	\$0	Koroška Slovensija
Stropi iz Jupeje	1.10	Pogled v novi svet
Slovenska narodna lirika	.90	Pot k socijalizmu
Stot let slovenske lirike	1.10	Dokumenti Korotovčev stranke
Tristia ex Siberia	.60	
Mysteria Dolores	.25	ZDRAVSTVO.
Bob na miziči	.50	Spolne bolnini
Mladca pota	.60	Spol, ljubljena in materinstvo
Pohorske poti	.50	O ljudskem zdravju
Valentin Vodnik svojemu narodu	.50	Dejontek
Ročni grm	.40	Postresa bolničkom
Frank Levstik. Poezije. I. zvezek	.60	UONE IN DRUGI KNJIGE:
II. zvezek	.65	SPRETNJA KUHARICA
Simon Jenko. Pešumi	.45	DOBRA GOSPODINJA
šolske pesmi	.50	MLEKARSTVO, s slikami
V srečo Vidova	.50	GOVOREDOREJA, s slikami
Pesmi življenja	.50	Škrbiljarska poetomica
Moderna francoska lirika	1.00	Kratka srbska gram. in čitačka
Štritarjeva antologija	1.00	Naš jesik
POLITIČNI IN GOSPODARSKO-SOCIALNI SPISI:		Jezikilni spisi
Jugoslavija. Zemljepisni pregled I.	1.20	Bastilinstvo naših alip.
Na planine. S slikami	1.30	Planinske cestke v podobah
Gradivo za sredovino Slovencev v srednjem veku	1.25	Hadno vino ali sadjevec
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. zvezek	.60	Knjiga o življenju
II. zvezek	.65	Imenik vojnikov ljubljanske po-hote 17. po prevratu 1918.
Nas s传达načna ustavna položaj	.70	Biologika
Glavni statistički podaci o državi SRS	.50	Finigar: Zavetna življenja
Namen, razvoj in organizacija	.50	Shakespeare: Sen krešne noči
Problemi malega naroda	.50	Macbeth
Pravo in revolucija	.50	Beneski trgovec
Osrednji slovenski narodnega gospodarstva	.50	
Slovenski Korotan	.50	
Naša Istra	.50	
Za naše meje	.20	IGRE.
Naša gospodarska in socijalna vprašanja	.20	Gaudesamus
Kakino nepoaredne davke imamo in kako jih plačujemo	.20	Dolina soli
Poglavlje o stari slovenski demokraciji	.20	Kanija
Uspodobi po koroški Sloveniji	.20	Dvigni lovce
Naša pot. I. zvezek	.20	novale, legende
II. zvezek	.35	Endejanke
Za naše meje	.20	Finigar: Zavetna življenja
Naša gospodarska in socijalna vprašanja	.20	Macbeth
Kakino nepoaredne davke imamo in kako jih plačujemo	.20	Beneski trgovec